The Sleeping Beauty

Šípková Růženka

Once upon a time there lived a king and queen who had no children; and this they lamented very much. But one day, as the queen was walking by the side of the river, a little fish lifted its head out of the water, and said, "Your wish shall be fulfilled, and you shall soon have a daughter."

What the little fish had foretold soon came to pass; and the queen had a little girl who was so very beautiful that the king could not cease looking on her for joy, and determined to hold a great feast. So he invited not only his relations, friends, and neighbours, but also all the fairies, that they might be kind and good to his little daughter. Now there were thirteen fairies in his kingdom, and he had only twelve golden dishes for them to eat out of, so that he was obliged to leave one of the fairies without an invitation. The rest came, and after the feast was over they gave all their best gifts to the little princess; one gave her virtue, another beauty, another riches, and so on till she had all that was excellent in the world. When eleven had given their gifts, the thirteenth who had not been invited, and was very angry on that account, came in, and determined to take her revenge. So she cried out, "The King's daughter shall in her fifteenth year be wounded by a spindle, and fall down dead." Then the twelfth, who had not yet given her gift, came forward and said that the bad wish must be fulfilled, but that she could soften it, and that the king's daughter should not die, but fall asleep for a hundred years.

Kdysi dávno žili král a královna. Neměli žádné děti a bylo jim to velmi líto. Jednoho dne, když se královna procházela po břehu řeky, malá rybka vystrčila hlavu z vody a řekla: "Tvé přání se splní a brzy budeš mít dceru."

Co rybka předpověděla, stalo se. Královna měla dcerušku, která byla tak krásná, že se na ni král nemohl vynadívat. Měl takovou radost, že se rozhodl uspořádat velkou hostinu. Pozval nejen příbuzné, přátele a sousedy, ale také všechny víly, aby jeho dcerušku ochraňovaly. V jeho království bylo třináct víl, ale on měl jenom dvanáct zlatých misek, ze kterých mohly jíst. Jednu vílu tedy nepozval. Ostatní přišly. Když bylo po hostině, dali malé princezničce své nejlepší dary. Jedna jí dala ctnost, jiná krásu, další bohatství, a tak dále, až měla všechno, co je na světě skvělé. Když jedenáct víl předalo malé princezně svůj dar, přišla třináctá víla, která nebyla pozvána a byla kvůli tomu velmi rozzlobená a chtěla se pomstít. Zavolala: "Až bude králově dceři patnáct let, poraní se vřetenem a padne mrtvá." Potom dvanáctá víla, která ještě svůj dar nepředala, přistoupila a řekla, že zlé proroctví musí být splněno, ale že je může oslabit. Králova dcera nezemře, ale na sto let usne.

But the king hoped to save his dear child from the threatened evil, and ordered that all the spindles in the kingdom should be bought up and destroyed. All the fairies' gifts were in the meantime fulfilled; for the princess was so beautiful, and well-behaved, and amiable, and wise, that everyone who knew her loved her. Now it happened that on the very day she was fifteen years old the king and queen were not at home and she was left alone in the palace. So she wandered about by herself, and looked in all the rooms and chambers, till at last she came to an old tower, to which there was a narrow staircase ending with a little door. In the door there was a golden key, and when she turned it the door sprang open, and there sat an old lady spinning away very busily.

"Why, how now, good mother," said the princess, "what are you doing there?"

"Spinning," said the old lady, and nodded her head.

"How prettily that little thing turns round!" said the princess, and took the spindle and began to spin. But scarcely had she touched it before the prophecy was fulfilled, and she fell down, as if lifeless, on the ground.

However, she was not dead, but had only fallen into a deep sleep; and the king and queen, who just then came home, and all their court, fell asleep too, and the horses slept in the stables, and the dogs in the court, the pigeons on the house-top, and the flies on the walls. Even the fire on the hearth left off blazing, and went to sleep; and the meat that was roasting stood still; and the cook, who was at that moment pulling the kitchen-boy by the hair for something he had done amiss, let him go, and both fell asleep; and so everything stood still, and slept soundly.

Král doufal, že svou drahou dceru ušetří hrozícího zla. Nařídil, aby všechna vřetena v království byla snesena dohromady a zničena. Zatím se všechny přísliby víl plnily. Princezna byla velmi krásná, poslušná, milá, moudrá a každý, kdo ji znal, ji miloval. Stalo se, že v den, kdy jí bylo patnáct let, král a královna nebyli doma a ona byla v paláci sama. Bloumala po paláci, nahlédla do všech místností a komor, až nakonec přišla ke staré věži, do které vedlo úzké schodiště ukončené malými dveřmi. Ve dveřích byl zlatý klíč. Když princezna klíčem otočila, dveře se otevřely. Uvnitř seděla stařena a pilně předla.

"Jejda, co tu, dobrá matičko, děláte?" řekla princezna.

"Předu," řekla stařena a pokývala hlavou.

"Jak krásně se ta malá věc točí!" řekla princezna. Vzala vřeteno a začala příst. Ale sotva se ho dotkla, proroctví se vyplnilo a princezna spadla na zem jako bez života.

Nebyla však mrtvá, jenom upadla do hlubokého spánku. A stejně tak usnuli i král s královnou, kteří se zrovna vrátili domů, a celý královský dvůr i koně ve stáji, psi na dvoře, holubi na střeše a mouchy na zdech. Dokonce i oheň v krbu přestal plápolat a maso, co se peklo, se přestalo péct. Usnula i kuchařka a kuchtík, když ho zrovna tahala za vlasy za něco, co provedl. Tak se všechno zastavilo a upadlo do hlubokého spánku.

A large hedge of thorns soon grew around the palace, and every year it became higher and thicker, till at last the whole place was surrounded and hidden, so that not even the roof or the chimneys could be seen. But there went a report, through all the land, of the beautiful sleeping Briar Rose (for so was the king's daughter called) so that from time to time several kings' sons came, and tried to break through the thicket into the palace. This they could never do; for the thorns and bushes laid hold of them as it were with hands, and there they stuck fast and died miserably.

After many years came yet another king's son into that land, and an old man told him the story of the thicket of thorns, and how a beautiful palace stood behind it, in which was a wondrous princess, called Briar Rose, asleep with all her court. He told, too, how he had heard from his grandfather that many, many princes had come, and had tried to break through the thicket, but had stuck fast and died.

Then the young prince said, "All this shall not frighten me; I will go and see Briar Rose." The old man tried to dissuade him, but he persisted in going.

Now that very day were the hundred years completed; and as the prince came to the thicket he saw nothing but beautiful flowering shrubs, through which he passed with ease, and they closed after him, as firm as ever. Then he came at last to the palace, and there in the court lay the dogs asleep, and the horses in the stables, and on the roof sat the pigeons fast asleep with their heads under their wings; and when he came into the palace, the flies slept on the walls, and the cook in the kitchen was still holding the boy by the hair, and the maid with her pail in her hand was going a-milking.

Then he went on still further, and all was so quiet that he could hear every breath he drew; till at last he came to the old tower and opened the door of the little room in which Briar Rose was, and there she lay fast asleep, and looked so beautiful that he could not turn his eyes away, and he stooped down and gave her a kiss. But the moment he kissed her she opened her eyes and awoke, and smiled upon him. For the spell was broken.

Kolem paláce brzy vyrostlo velké trnité křoví a každým rokem bylo vyšší a hustší, až byl celý palác zarostlý, takže ani střecha a ani komíny nebyly vidět. Po celé zemi se šířila zpráva o krásné Šípkové Růžence (tak se totiž královská dcera jmenovala). Čas od času se několik královských synů pokoušelo prosekat se houštinou do paláce. Nikomu se to nemohlo podařit, protože keř je chytil, jakoby měl paže, a oni v něm uvízli a zemřeli hroznou smrtí.

Po mnoha letech přijel do země královský syn. Nějaký stařec mu pověděl příběh o trnitém keři a krásném paláci, který se za ním skrýval, a o úžasné princezně, Šípkové Růžence, která tam spí i s celým dvorem. Také mu pověděl, že od svého dědečka slyšel, že mnoho a mnoho princů přijelo a pokoušelo se prodrat trnitým houštím, ale uvízli v něm a umřeli.

Mladý princ na to řekl: "Nic z toho mne nevystraší. Půjdu se na Šípkovou Růženku podívat." Stařec se snažil mu to rozmluvit, ale princ trval na tom, že půjde.

V ten den se naplnilo sto let. Když princ přistoupil k houští, neviděl nic jiného než krásně kvetoucí keře, kterými snadno prošel. Keře se však za ním zavřely a byly nepřístupné jako kdy jindy. Když princ konečně přišel k paláci, na dvoře spali psi, ve stájích koně a na střeše holubi s hlavičkami pod křídly. Když vešel do paláce, mouchy spaly na zdech, kuchařka v kuchyni stále držela kuchtíka za vlasy a děvečka s kbelíkem v ruce se chystala dojit.

Princ šel dál a všechno bylo tak tiché, že slyšel svůj vlastní dech. Nakonec došel ke staré věži, otevřel dveře do malé místnosti, ve které ležela Šípková Růženka v hlubokém spánku. Vypadala tak krásně, že princ z ní nemohl oči spustit. Sklonil se a políbil ji. Jakmile ji políbil, princezna otevřela oči, probudila se a usmála se na něj. Kouzlo bylo zrušeno.

Then they went out together, and soon the king and queen also awoke, and all the court, and they gazed on each other with great wonder. And the horses got up and shook themselves, and the dogs jumped about and barked; the pigeons took their heads from under their wings, and looked around and flew into the fields; the flies on the walls buzzed; the fire in the kitchen blazed up and cooked the dinner, and the roast meat turned round again; the cook gave the boy the box on his ear so that he cried out, and the maid went to milk the cows. And then was the wedding of the prince and Briar Rose celebrated, and they lived happily together all their lives long.

Vyšli spolu ven a brzy se vzbudil i král s královnou a celý královský dvůr. Všichni se vzájemně s úžasem prohlíželi. Koně vstali a otřásli se, psi poskakovali a štěkali, holubi vystrčili hlavy zpod křídel, rozhlédli se a uletěli do polí, mouchy na stěnách bzučely, oheň v kuchyni se rozhořel a vařil večeři a maso se otáčelo na rožni a peklo se. Kuchařka dala kuchtíkovi za ucho, takže vykřikl, a děvečka šla podojit krávy. Pak byla svatba prince se Šípkovou Růženkou. Žili spolu šťastně po celý život.

Co se můžete z této pohádky naučit s dětmi

V pohádce o Šípkové Růžence usnuli lidé i zvířata. Pamatujete se, která zvířata v královském dvoře usnula? (dogs – psi, horses – koně, pigeons – holubi, flies – mouchy)

Naučte se názvy i jiných zvířat. Přiřaďte obrázky ke slovům.

Co se můžete naučit sami

► But one day, as the queen was walking by the side of the river, a little fish lifted its head out of the water... (str. 55)

V angličtině existují dva minulé časy – minulý čas prostý a minulý čas průběhový (s –ing). Při vyprávění příběhů se prostý čas používá pro hlavní události a průběhový pro události, které probíhaly na pozadí příběhu. Pokud nějaká činnost probíhala po určitou dobu a byla přerušena jinou událostí, použijeme pro probíhající činnost průběhový čas (the queen was walking – královna se procházela) a pro krátkou událost čas prostý (a little fish lifted its head – uprostřed procházení v jednom okamžiku vystrčila hlavu z vody rybka).

Pro pokročilé

► ...they stuck fast and died miserably. (str. 59)

Jak vidíte, slovíčko fast neznamená jen rychlý nebo rychle (pozor na tvorbu příslovce od tohoto přídavného jména – fast, NE fastly). Může také znamenat pevně či tvrdě (fast asleep). Fast také existuje jako podstatné jméno (půst) a sloveso (postit se).

